



Bilag 2

Funktionsprogram for skoleidrætshaller og udviklingstiltag

09. januar 2023

Edoc sagsnummer
2023-0009730

F2 sagsnummer
2023 - 460

Sagsbehandler
Bettina Falk

Baggrund

Borgerrepræsentationen besluttede i 2008, "at der ved byggeri af nye skoler og renovering af gymnastiksale planlægges etablering af en idrætshal på i størrelsesordenen 2.000 m², såfremt det planmæssigt og byggeteknisk er muligt."

En såkaldt skoleidrætshal erstatter to gymnastiksale, som ellers indgår i et normalt skolebyggeri. Udvidelsen af idrætsskapaciteten skal komme både skolen og foreningslivet til gode.

Funktionsprogrammer for skoler og skoleidrætshaller

De igangværende skolebyggerier med idrætshal udvikles i et samarbejde mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen. Som grundlag for udvikling af byggeriet anvendes et politisk vedtaget funktionsprogram for skoler og KKFO samt et administrativt vedtaget funktionsprogram specifikt for skoleidrætshaller.

I funktionsprogrammerne defineres krav til arealer og funktioner i byggeriet, så det sikres, at de fysiske rammer målrettes aktiviteterne og livet i bygningen både i og efter skoletid. Det gælder udover idrætshallen også andre fritidsåbne lokaler som madkundskab, musik, kantine, mødelokaler, basislokaler og opholdszoner.

Udover funktionsprogrammet tilpasses byggeriet de politiske beslutninger, herunder særlige profiler for skoleidrætshallerne for at skabe variation og målrette idrætshallerne til udvalgte idrætsgrene. Forslag til profiler tager afsæt i viden om både lokale og bydækkende idrætsaktiviteter samt inddragelse af skole og idrætsforeninger. Hidtil er profilfunktioner indarbejdet inden for rammerne af en standard størrelse skoleidrætshal ved fx etablering af springgrave, aktivitetstrappe og atletikinventar.

I det gældende funktionsprogram for skoleidrætshaller er arealerne til forskellige nødvendige funktioner disponeret ud fra den givne ramme på 2.000m²- omregnet til 1.600 netto m²:

- Aktivitetsflade (1.080 m², 24 x 45 m)

Center for Kultur- og
Fritidsaktiviteter

Gyldenløvesgade 15
1602 København V

E-mail
befalk@kk.dk

EAN-nummer
5798009780515

- Flexareal til sideaktivitet og ophold (120 m2)
- Depot (200 m2)
- Omklædning (180 m2)
- Rengøringsrum og toiletter (20 m2)

Arealdisponering og indretning er baseret på dialog med brugergrupper, erfaringsopsamling, viden om arealkrav til idrætsaktiviteter samt krav til skolers idrætsundervisning. For at imødekomme at flere klasser og brugergrupper kan anvende idrætshallen til forskellige aktiviteter samtidig, opdeles hallen i tre aktivitetsrum med højsevæg med størst mulig lydadskillelse.

Til forskel fra de traditionelle gymnastiksale vil de nye idrætskomplekser på skolerne tilbyde foreningslivet et aktivitetsrum med plads til mange flere idrætsaktiviteter, store depotrum samt gode opholdsmuligheder i og uden for halrummet. En skoleidrætshal er således et moderne bud på den multifunktionelle hal, der både kan rumme idrætsundervisning, traditionelle halidrætter og bevægelsesformer på mindre arealer.

Det gældende funktionsprogram og givne areal på 1.600 m2 netto er definerende for idrætshallens udformning og funktioner. Hvis der skal ændres i disponering af m2, forudsætter det i dag en politisk beslutning om fravigelse af funktionsprogrammet eller tilvalg af ekstra m2.

Forslag til udviklingstiltag med arealkrav

Principbeslutningen fra 2008 har betydet, at kapacitetsudvidelse af idrætshaller primært sker ved byggeri af skoleidrætshaller. Skolerne bliver derfor vigtige og ofte de primære aktivitetssteder for byens idrætsforeninger. I planlægning af byggerier har der været fokus på at styrke idrætslivets rammer mest muligt inden for de givne arealer og anlægsøkonomi.

Vil man styrke skolebyggerierne som arena for foreningsidrætten yderligere, skal der afsættes ekstra m2 til byggerierne. Det kan ske ved, at der forud for planlægning af byggerier indmeldes et behov for yderligere arealkrævende funktioner op til 3.000 m2. brutto. Et revideret funktionsprogram for skoleidrætshaller skal i så fald fortsat beskrive arealdisponering og krav til den nuværende standardhal på 2.000 m2, men også angive arealkrævende tilvalgs muligheder, der kan styrke udvalgte idrætsgrene eller særlige brugerønsker.

Nedenstående oplystes forslag til udviklingstiltag, der kan styrke de fysiske rammer for foreningslivet i skolebyggerier.

Tiltag A og B kan indarbejdes i fremtidige skolebyggerier, hvor der endnu ikke er afsat planlægningsmidler, mens tiltag C i en vis udstrækning også kan indarbejdes både i igangværende sager i planlægningsfasen og eksisterende skolebyggerier.

A. Udvidelse af halrummet

Flere idrætsforeninger efterspørger en ændring i dimensionerne på idrætshallen for at imødekomme deres idrætsgren bedre.

Volleyball: Ved at udvide halrummet til 26x45m. skabes tre full size baner inkl. sikkerhedszone. Dette muliggør både afvikling af træning og kampe i næstbedste liga.

Basketball: Ved at udvide halrummet til 24x48m. skabes plads til tre træningsbaner med rette bredde på banen. Hvis der skal være plads til 3 baner i fuld længde inkl. sikkerhedszoner, skal hallen udvides yderligere til 32x54m.

Badminton: Ved at udvide halrummet til 24x48m skabes plads til 6 badmintonbaner inkl. sikkerhedszoner og mulighed for afvikling af kampe med brug af dommerstole ml. banerne.

Springgymnastik: Ved at udvide halrummet til 24x50m. skabes plads til at etablere trampoliner og springgrave udover aktivitetsfladen på 20x40m.

Elitefacilitet: Idrætshallen kan opgraderes til en opvisnings- eller kamphal ved blandt andet at udvide halrummet, øge loftshøjden, etablere tilskuerfaciliteter, styrke lysforholdene og etablere parkeringspladser.

Andre funktionsmæssige tilvalg og særlige profiler kan afklares i forbindelse med specifikke kommende skoleidrætshaller.

Udvidelse af halrummet i fuld højde kan i mange projekter være udfordret af, at skolebyggerierne ofte skal indpasses på små byggegrunde. Derfor kan der er i de enkelte projekter undersøges muligheden for ikke at have fuld loftshøjde over hele aktivitetsfladen.

En yderligere udvidelse af halrummet eller omdannelse af idrætskomplekset vil bryde med konceptet bag en skoleidrætshal som et simpelt, multifunktionelt halbyggeri, der kan tilgodese både idrætsundervisning og klassiske halidrætsgrene, som er særligt efterspurgt af børn. Udvikling af større halmplekser og specialfaciliteter som fx klatrehal og springcenter kan i stedet imødekommes i andre, selvstændige idrætsbyggerier som fx halmpleks i Nordhavn, idrætshal i Vasbygade samt idrætshallerne i Sundby Idrætspark og Valby Idrætspark.

B. Foreningsbase

I de igangværende byggeprojekter arbejdes på at indrette opholdsarealer i tilknytning til idrætshallen efter både skolens og fritidsbrugernes ønsker. Der ligger dog en naturlig begrænsning i, at arealerne skal dobbeltudnyttes til skole- og fritidsbrug og at skolebrug har første prioritet, da arealerne hører til skolebyggeriet.

Erfaringer viser, at det er vanskeligt for foreninger at føle sig hjemme og tage ejerskab til skolefaciliteter.

Foreningslivets forankring på skolerne kan styrkes ved at indrette foreningsbaser, der skaber rum for det sociale liv, plads og rammer til administrativt arbejde, og som gør det muligt for foreninger at sætte deres præg på stedet. Med en hjemmebase kan foreningslivet synliggøres og samarbejdet med skolen styrkes.

Vil man styrke foreningsbaserne i kommende skolebyggerier, kan der afsættes særskilte m² og økonomi til at supplere byggeriet med rum tilegnet foreningslivet. Disse rum programmeres efter fritidsbrugernes aktiviteter og ønsker, men vil i vid udstrækning også kunne anvendes af skolen i dagtimerne. Lokalerne vil herved blive bedre udnyttet end egentligt klubhuse og samtidig mere økonomiske at etablere og drifte.

C. Skolegårde til foreningsidræt

Ved byggeri af nye skoler afsættes 40% af bygningens etageareal til udeareal. Udearealerne fungerer som skolegårde, og programmeres derfor til skolebrug. Der er truffet politisk beslutning om, at skolegårde som udgangspunkt skal være offentlig tilgængelige efter skoletid, hvilket der tages hensyn til i programmering af arealerne.

Der er stigende interesse for at dyrke idræt i det fri både på egen hånd eller som del af en forening. Der ligger derfor et potentiale i at opkvalificere skolegårdene som aktivitetsrum også for foreningsidræt.

Skolegårdene kan styrkes som aktivitets- og samlingssted for foreningsidrætten ved at opgradere underlag på aktivitetsflader, sikre god aktivitetsbelysning samt skabe adgang til depot, toilet og evt. omklædningsrum. Ligeledes kan der skabes nye aktivitetsarealer, der kobler inde- og udeaktivitet. Det vil styrke muligheden for at være fysisk aktiv blandt mange lokale og afhjælpe oplevelser med utryghed og hærværk. Hvis udvalgte faciliteter bliver bookbare, kan skolegårde fungere som byrumsfaciliteter for idrætsforeninger som eksemplet med byrumsbaner til projekt, Brobold.

Opkvalificeringen kan i en vis udstrækning realiseres med beslutning og tilførsel af ekstra anlægsmidler til de enkelte projekter. Vil man styrke skolegårdene endnu mere, skal der også tilføres særskilte m² målrettet foreningslivet.

Økonomi

En skoleidrætshal finansieres som en del af en samlet anlægsbevilling til skolebyggeriet. Der er beregnet en maksimalpris på ca. 29 mio. kr. for en skoleidrætshal på baggrund af 1.600 m² netto og gældende funktionsprogram. Hertil kommer stedsspecifikke udgifter og udgifter til hallens profil. Maksimalprisen skal justeres, hvis der sker tilpasninger af funktionsprogrammet med betydning for anlægsudgiften.